

Overweging 32e zondag door het jaar

Thema: Kijk uit!

Lezingen: 1 Koningen 17,10-16 en Marcus 12,38-44 of 12,41-44

11 november 2018

Annelies Rosier, pastoraal werkster

Ooit was ik in Burkina Faso, een van de armste landen van Afrika.

Ik was er met een groep jongeren en een missionaris. Hij nam ons mee naar plekken waar de toerist ver te zoeken is. We waren te gast in een dorp waar wat lemen hutjes bij elkaar stonden. We zaten in een kring, samen met de dorpsoudsten. Het eten werd opgediend en het was duidelijk dat we als gast het beste eten kregen voorgezet.

We vulden onze magen en spraken met hen. Over hun manier van leven, hun cultuur. Behalve voedsel voor de maag hadden ze ons veel meer gegeven, een besef van leven vanuit overgave, vanuit vertrouwen. Ook al moet je de eindjes aan elkaar knopen, ook al heb je honger, deze mensen deelden van wat ze hadden, zonder iets terug te verwachten. Ik voelde schaamte want ik realiseerde me dat wij in ons zogenaamde rijke westen eigenlijk niet weten wat geven is, wat leven in overgave betekent.

Kahlil Gibran zegt daarover het volgende: *'Je geeft maar weinig als je geeft van je bezit. Alleen wanneer je van jezelf geeft, geef je ten volle'*.

Delen van jezelf. Het betekent dat je iets opoffert, dat je het voelt, dat het een beetje pijn doet. Het is geven, zonder iets terug te verwachten. Geven in volle overgave.

Laten we kijken naar de twee weduwen. Wat ze met elkaar gemeen hebben, is dat ze allebei geen inkomsten hebben, bijna geen bestaansmogelijkheid en afhankelijk zijn van de goedgeefsheid van anderen.

Beiden geven het laatste beetje dat ze hebben. Ze offeren in feite hun leven, ze geven het uiterste.

De eerste lezing speelt in de tijd dat Israël geleid werd door koning Achab en zijn vrouw Isebel. Hij neemt het niet zo nauw meer met de joodse godsdienst en is overgegaan tot een afgodendienst aan de God Baäl. Zelfs mensen worden geofferd, letterlijk.

Elia protesteert en moet vluchten. Zo komt hij in contact met een arme weduwe met haar zoon die de hongerdood nabij is, maar toch weet heeft van een ander soort offerbereidheid, die puur menselijk is. Ze geeft zich over aan de vreemdeling, bakt van haar laatste meel een broodje voor hem. En het wonder geschiedt dat het meel niet opraakt.

In het evangelie bevinden we ons in de tempel. De rijken werpen hun geld bijna achteloos in de offerkist. Wel willen ze graag gezien en gegroet worden. Jezus ziet het van een afstand.

Hij ziet ook hoe een arme weduwe langskomt en twee muntjes in de offerkist doet. Daarmee offert zij alles wat ze heeft, ze geeft zichzelf. Jezus spreekt haar niet aan, ze loopt voorbij, maar Jezus prijst haar houding tegenover zijn leerlingen.

Opofferen heeft niet zo'n positieve betekenis in ons dagelijks leven. Jezelf opofferen is een beetje dom, je moet juist voor jezelf opkomen. Toch is het juist deze houding die ook Jezus typeert.

Er is een groot verschil in onze manier van geven. Je kunt iets geven van je rijkdom. Denk aan alle sponsoracties, je stort geld op een rekening, voelt er weinig van en je schuldgevoel is even verdwenen.

Het offer hoeft geen geld te zijn. Sommige dingen zijn niet in geld uit te drukken maar juist daarom onmetelijk kostbaar.

Ik was op ziekenbezoek in het ziekenhuis en de vrouw die ik bezocht, vertelde van haar kamergenoot waar zij zo'n steun aan had gehad. De man was nu naar huis om te sterven maar hij had allen op de afdeling bemoedigd. Zo kan het ook. Je kunt ook geven als je met lege handen staat, geven vanuit armoede, vanuit kwetsbaarheid. Maar je offert iets op: tijd, aandacht, jezelf. In je offer sterf je een beetje aan jezelf, je voelt het, het doet pijn, je geeft je over. Je verliest jezelf om jezelf te vinden, als nieuw mens.

Tot slot een klein verhaaltje:

Met een ondeugend gezichtje banjerde de jongen met zijn glimmende laarsjes door de opeengehoopte bladeren. Af en toe verdween een groezelig knuistje tussen de bladeren, om te voorschijn te komen met een kastanje of een eikel. Zijn zakken puilden uit en hij liep langzaam in de richting van zijn huis. Hij was blij! Nu had hij toch een cadeautje voor mama's verjaardag.

Enigszins vermoeid van de lange dag, overzag ze de cadeautafel. Een stapel bonnen, een stoomstrijkijzer, een gouden kettinkje. Haar blik bleef rusten op het bergje eikels en kastanjes.

Met een zachte glimlach wreef ze de glanzend gepoetste schil langs haar wang.